
ONDERZOEK GEURBELASTING IN HET KADER VAN DE WET GEURHINDER EN VEEHOUDERIJ

Opdrachtgever: Accon Avm

Locatie: Manege Keelven, Kuilvenweg 6 te Someren

R & S advies

Langegracht 4a

5091 SJ MIDDELBEERS

Telnr: 06 - 510 39 378

Faxnr: 084 – 229 25 56

Emailadres: rens.advies@kpnplanet.nl

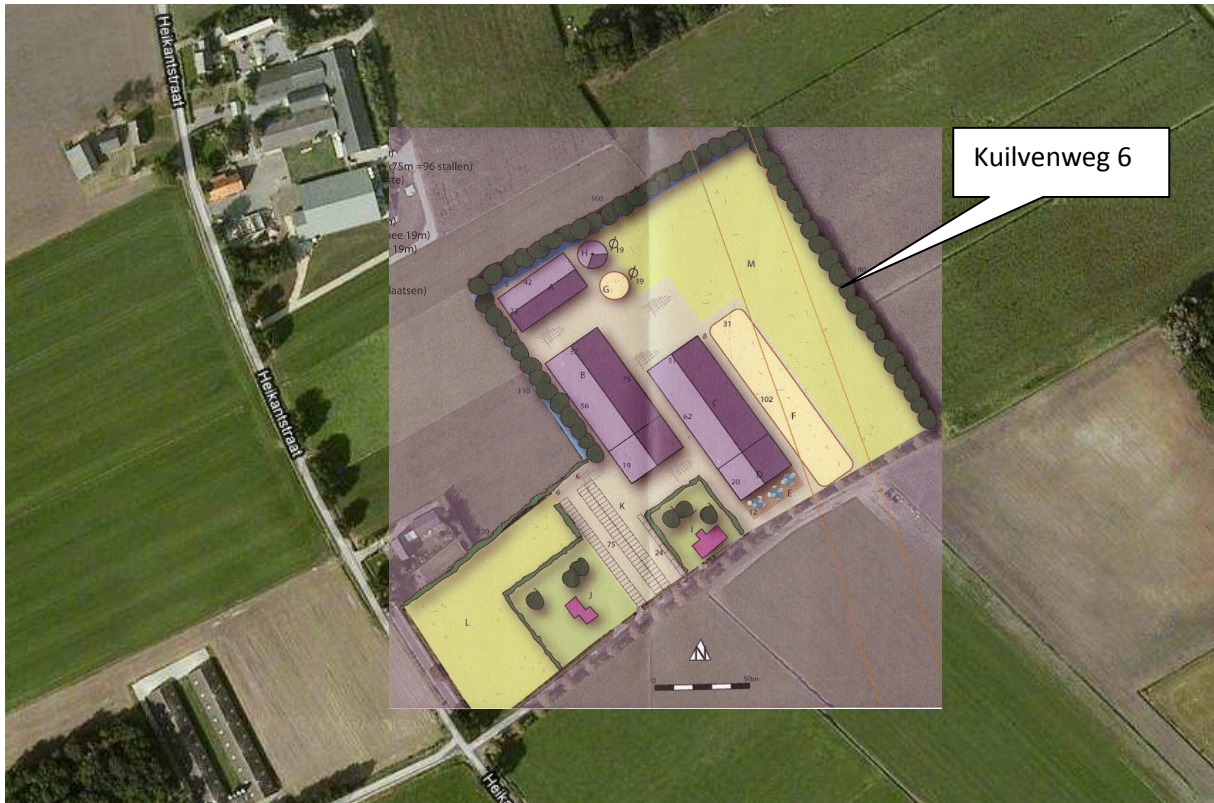
Rapportnummer 140610KVW6SM

INHOUD

1	Inleiding	3
2.	Werkwijze	4
2.1	Wet geurhinder en veehouderij en ruimtelijke ordening	4
2.2	Belangen afwegen.....	4
2.3	Bouwen binnen geurcontouren	5
2.4	Geurcontouren gebaseerd op Odour units	5
2.5	Geurcontouren gebaseerd op vaste afstanden	7
3.	Beoordeling van het plangebied	8
3.1	Woon- en leefklimaat	8
3.1.1	Achtergrondbelasting	8
3.1.2	Voorgrondbelasting	9
4.	Eindconclusie	13

1 INLEIDING

In het kader van een uitbreidingplan van Manege Keelven aan de Kuilvenweg 6 te Someren, is het zoekgebied nader onderzocht in het kader van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv).

Manege Keelven aan de Kuilvenweg 6 te Someren is voornemens zijn bedrijf verder uit te breiden. Binnen de inrichting wordt naast de paardenstalling en de daartoe behorende bedrijfsonderdelen ook een gedeelte als horeca, ruitershop en rijhal gerealiseerd.

De omgekeerde werking berust op de beoordeling van een goed woon- en leefklimaat dat beïnvloed kan worden door geurbelasting van individuele veehouderijen en het effect van meerdere veehouderijen. Onderzocht is of de voorgenomen plannen gerealiseerd kunnen, rekening houdend met in de omgeving gelegen veehouderijbedrijven en of de voorgenomen plannen geen belemmering vormen voor de in de omgeving gelegen veehouderijbedrijven en burgerbebouwing.

2. WERKWIJZE

2.1 *Wet geurhinder en veehouderij en ruimtelijke ordening*

De Wgv wordt gebruikt om de geurbelasting veroorzaakt door veehouderijen te beoordelen op geur vanwege de *veehouderij*. Daarnaast heeft zij indirect consequenties voor de totstandkoming van *geurgevoelige objecten*. Die uitstraling van de geurregelgeving naar de ruimtelijke ordening wordt wel aangeduid met de term 'omgekeerde werking'. De reden voor die uitstraling is duidelijk: een geurnorm beoogd mensen te beschermen tegen overmatige geurhinder. Omgekeerd moet een bevoegd gezag dan ook niet toestaan dat mensen zichzelf blootstellen aan die overmatige hinder, bijvoorbeeld door zich in de directe nabijheid van de veehouderij te vestigen.

De ruimtelijke plannen waarvoor de omgekeerde werking moet worden beoordeeld, zijn voornamelijk bestemmingsplannen waarin locaties voor woningbouw, zoals een woonwijk of een ruimte voor ruimte- woning, of recreatie en toerisme worden vastgelegd. In gevallen dat een bouwplan niet past binnen het bestemmingsplan, bijvoorbeeld bij vergroting van een bouwblok of bij woningsplitsing, kan vrijstelling van het bestemmingsplan worden gevraagd middels een procedure in het kader van de Wet Ruimtelijke Ordening (WRO). Bij besluitvorming moet opnieuw de milieutoets op de omgekeerde werking worden uitgevoerd, er wordt immers opnieuw bestemd. Als het bouwblok al bestemd is, behoeft het bestemmingsplan geen aanpassing en is ook geen toets op de omgekeerde werking nodig of mogelijk.

2.2 *Belangen afwegen*

Bij besluitvorming omtrent (wijziging van) een bestemmingsplan moet worden bepaald of sprake is van een goede ruimtelijke ordening en of het plan niet in strijd is met het ruimtelijke ordeningsrecht. Ten behoeve van een zorgvuldige besluitvorming moet worden nagegaan of een partij onevenredig in haar belangen wordt geschaad; de rechtspositie van de betrokkenen moet worden gehandhaafd. Dat is tevens van belang voor eventuele planschade. Er zijn in ieder geval twee relevante partijen, de veehouderij en de toekomstige bewoner of een andere ondernemer (bijvoorbeeld recreatie en toerisme):

- de veehouderij heeft twee belangen:
 - voortzetting van de bestaande bedrijfsactiviteiten
 - en het uitvoeren van uitbreidingen (bijvoorbeeld een reeds vergunde uitbreiding);
- de toekomstige bewoner heeft belang bij een aanvaardbaar woon- en verblijfklimaat.

Samengevat betekent het voorgaande dit dat bij het beoordelen van plangebieden de belangen van de veehouderij volgende aspecten in ogenschouw moeten worden genomen:

- a) Is ter plaatse een aanvaardbaar woon- en verblijfklimaat gegarandeerd? (belang geurgevoelig object).

- b) Wordt overigens niet iemand onevenredig in zijn belangen geschaad? (belangen veehouderij en derden).

2.3 Bouwen binnen geurcontouren

Volgens bestaande jurisprudentie geldt dat bouwen binnen stankcirkels niet toelaatbaar is. Bij de oude stankregelgeving moesten geplande geurgevoelige objecten daarom minimumafstanden tot veehouderijen in acht houden. Als deze lijn wordt doorgetrokken naar de Wgv, is het niet toelaatbaar om geurgevoelige objecten te bouwen binnen de geurcontouren van de geldende norm of vaste afstand. Op deze regel zijn uitzonderingen mogelijk waarbij onderscheid moet worden gemaakt tussen geurcontouren gebaseerd op odour units en geurcontouren gebaseerd op vaste afstanden.

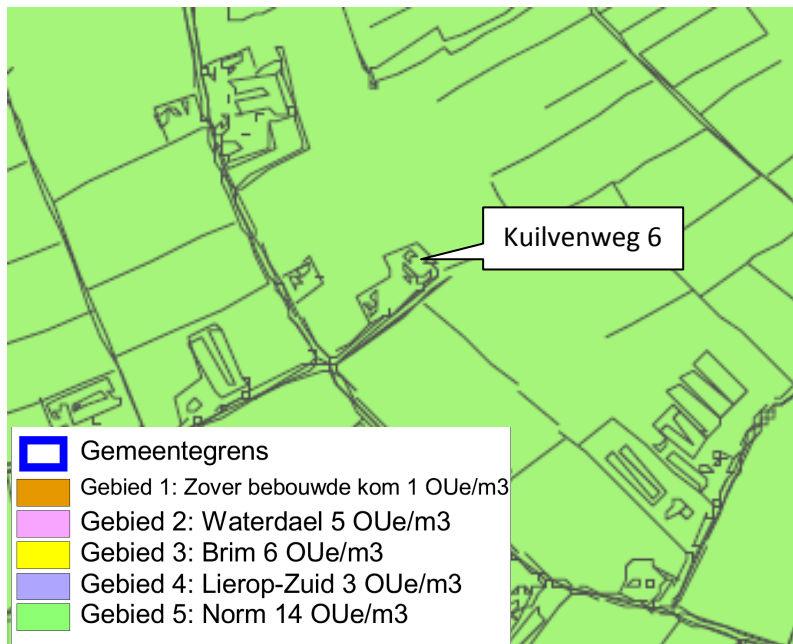
2.4 Geurcontouren gebaseerd op Odour units

Als binnen de contour van de norm al geurgevoelige objecten liggen, wordt de veehouderij niet in alle gevallen in zijn belangen geschaad door nieuwbouw binnen de contour. Als de veehouderij niet in zijn belangen wordt geschaad en tevens een goed woon- en verblijfklimaat kan worden gegarandeerd, is het toelaatbaar om binnen de contour van de geldende norm geurgevoelige objecten te bouwen. Voor bouwplannen zowel binnen als buiten de contour van de geurnorm is het, voor een zorgvuldige besluitvorming, nodig om de verwachte voorgrond geurbelasting in het plangebied te evalueren. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van geurcontouren, maar ook van berekeningen uitgevoerd met V-stacksvergunningen.

Van belang om op te merken is dat een bepaalde norm voor de voorgrondbelasting niet alleen van belang is voor de bescherming van geurgevoelige objecten. Deze is vaak van belang om het leefklimaat in de zin van de achtergrondbelasting aanvaardbaar te houden. Bepaalde (aangescherpte) normen op woonkernen hebben tot doel de veehouderijen in de omgeving zodanig in de ontwikkeling beperken dat een aanvaardbaar achtergrondniveau is te waarborgen. Dit blijkt uit de gebiedsvisie. Dit betekent dat de norm van de voorgrondbelasting niet zo zeer belangrijk is vanwege het aanvaardbare voorgrondniveau van de geurbelasting maar voor de achtergrondbelasting. Nu de norm voor de voorgrondbelasting en de bijbehorende contour geen uitspraak doet over het acceptabel geurniveau door de voorgrondbelasting, moet hier opnieuw naar gekeken worden. Op basis van de voorgrond geurbelasting in relatie tot het hinderpercentage is de gemeente bijvoorbeeld van mening dat een voorgrondbelasting van 14 ouE/m³ (hinder percentage 25%) een aanvaardbaar woon- en leefklimaat biedt. Nieuw in de hele systematiek is dat - in tegenstelling tot het verleden - op grond van odour units een beoordeling van het leefklimaat is te maken.

Gemeente Someren

De gemeente Someren heeft een verordening geurhinder en veehouderij vastgesteld. Voor de omgeving van de Kuilvenweg te Someren moeten intensieve veehouderijen rekening houden met de wettelijke normen, zoals in de Wet geurhinder en veehouderij staan genoemd. Voor de veehouderijen in de omgeving van de Kuilvenweg 6 moet getoetst worden aan de norm 14 O_U/m³. Voor de veehouderijbedrijven, niet zijnde intensieve veehouderij, geldt een afstand van 50 meter tot woning van derden.

Totdat de Wgv van kracht werd, werden vergunningaanvragen getoetst aan de afstandsgrafiek. Kort na inwerkingtreding van de Wgv zullen de meeste veehouderijen dan ook nog voldoen aan de afstanden uit de afstandsgrafiek. De hinderpercentages die globaal overeenkomen met de afstanden uit de afstandsgrafiek, bedragen per omgevingscategorie:

- o in het concentratiegebied: (I) 11%, (II) 14%, (III) 22% en (IV) 36%;
- o buiten het concentratiegebied: (I) 20%, (II) 25%, (III) 37% en (IV) 54%.

Bovenstaande waarden zijn representatief voor een gemiddelde situatie (zie ook PRA Odournet 2007). De geurbelasting op een gegeven afstand is afhankelijk van verschillende factoren, waaronder het meteogebied, de ruwheid en het soort dieren dat wordt gehouden en kan in een specifieke situatie aanzienlijk afwijken van de genoemde waarden.

Uit het geuronderzoek van VROM uit 2001 kan worden afgeleid dat bij 12% geurgehinderde sprake is van een goed woon- en leefklimaat en bij meer dan 20% geurgehinderde is sprake van een slecht woon- en leefklimaat.

2.5 Geurcontouren gebaseerd op vaste afstanden

Bij bedrijven met vaste afstanden zijn geen odour units bekend. Gelet op het voorafgaande is dus ook geen beoordeling van het leefklimaat te maken. Daarom is het bouwen binnen de geurcontouren van vaste afstanden dus altijd uitgesloten.

3. BEOORDELING VAN HET PLANGEBIED

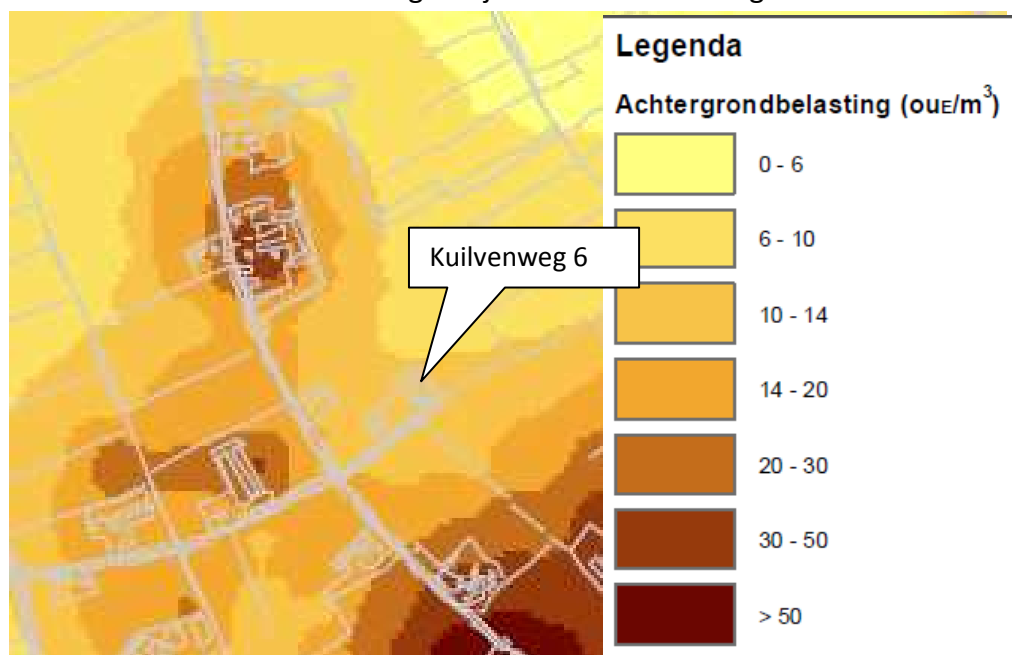
Voor een zorgvuldige besluitvorming over de geplande bebouwing op de locatie Kuilvenweg 6 te Someren moet het plan op de volgende aspecten worden beoordeeld. Is ter plaatse een goed woon- en verblijfklimaat gegarandeerd? (belang geurgevoelig object). Wordt overigens niet iemand onevenredig in zijn belangen geschaad? (belangen veehouderij en derden).

3.1 Woon- en leefklimaat

Voor het beoordelen van het woon- en leefklimaat ter plaatse van Kuilvenweg 6 is het nodig om de verwachte geurhinder te evalueren. Deze evaluatie betreft zowel de voorgrondbelasting¹ als de achtergrondbelasting². Beide kunnen worden berekend met V-Stacks gebied.

3.1.1 Achtergrondbelasting

De achtergrondbelasting voor het plangebied is voor de gemeente Someren al eerder bepaald in de gebiedsvisie. Gegevens over de achtergrondbelasting uit deze gebiedsvisie worden in het kader van dit onderzoek gebruikt ten behoeve van een beoordeling van het leefklimaat. Nieuwe berekeningen zijn hiervoor niet nodig.

- 1 Met de *voorgndbelasting* wordt de geurbelasting bedoeld van die veehouderij (de dominante veehouderij) welke de meeste geur bij het geurgevoelig object veroorzaakt, hetzij omdat het een grote veehouderij betreft, hetzij omdat de veehouderij dichtbij het geurgevoelig object is gelegen. De voorgrondbelasting is van belang voor het bepalen van de verwachte hinder omdat uit onderzoek is gebleken dat de geurhinder als gevolg van de voorgrondbelasting hoger is dan als gevolg van de achtergrondbelasting, bij gelijke belastingen. Als vuistregel geldt dat de voorgrondbelasting bepalend is voor de hinder als de voorgrondbelasting meer dan de helft van de achtergrondbelasting bedraagt.
- 2 Onder de *achtergrondbelasting* verstaan we de geurbelasting als gevolg van de veelheid aan veehouderijen in de omgeving van een geurgevoelig object

Uit de berekening van de achtergrondbelasting blijkt dat het plangebied aan van Manege Keelven aan de Kuilvenweg 6 te Someren binnen de contour van $10-14 \text{ Ou}^e/\text{m}^3$ ligt. Dit betekent dat voor het plangebied sprake is van een redelijk goed woon- en leefklimaat (zie hiervoor de als bijlage 1 toegevoegde tabel dosiseffect relatie voor de achtergrondbelasting). Omdat sprake is van een redelijk goed woon- en leefklimaat is in het kader van de Wet geurhinder en veehouderij sprake van een goede ruimtelijke ordening en staat het de voorgenomen plannen binnen het bouwvlak aan de Kuilvenweg 6 niet in de weg.

3.1.2 Voorgrondbelasting

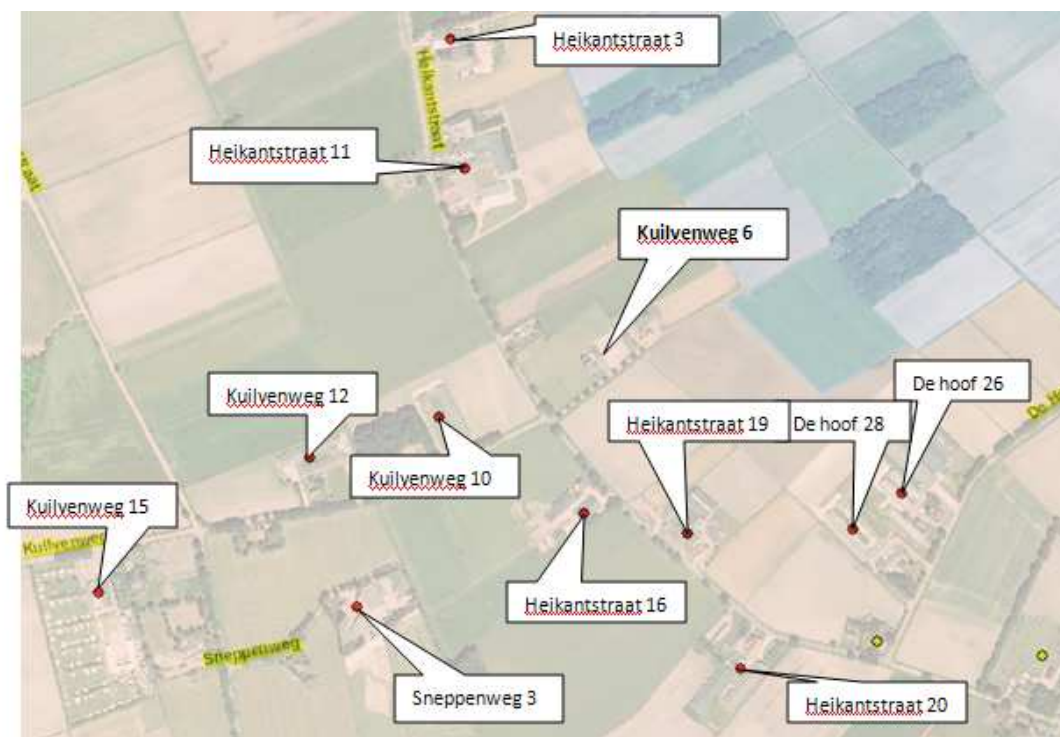
Omgekeerde werking

In het kader van de Ruimtelijke Ordening moet beoordeeld worden of voor de mogelijkheid tot het voorgenomen plan een acceptabel woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd.

Voor de veehouderijen geldt dat het toegekende bouwblok hun bestaand recht is. Als gevolg van het voorgenomen plan mag het toegekende bouwblok niet worden beperkt voor eventuele uitbreidingsplannen binnen het toegekende bouwblok. Dit betekent dat bij de omgekeerde werking uitgegaan moet worden van rand bouwblok, en de daarbinnen verleende milieuvergunning. Van het hiervoor vermelde mag worden afgeweken als uit de geurberekening blijkt dat de inrichting door andere geurgevoelige objecten die dichterbij de inrichting liggen, wordt belemmerd.

Veehouderijbedrijven in omgeving Manege 't Keelven, Kuilvenweg 6

In de nabijheid van Kuilvenweg 6 zijn de navolgende veehouderijbedrijven gelegen:

Verder liggen er in de nabijheid van de locatie ook enkele voormalige veehouderijbedrijven te weten de Hoof 32 en de Heikantstraat25. Voor de Hoof 32 geldt dat de inrichting voor 19 maart 2000 zijn bedrijfsactiviteiten heeft beëindigd, waardoor de woning moet worden beschouwd als een burgerwoning. Het bedrijf aan de Heikantstraat 25 heeft na 19 maart 2000 zijn bedrijfsactiviteiten beëindigd, waardoor de woning dezelfde bescherming krijgt alsof was het nog een veehouderij.

Voor de op pagina 8 vermelde veehouderijbedrijven geldt dat ze niet worden beperkt door naast gelegen woningen van derden. Ten opzichte van het onderzoeksgebied (Kuilvenweg 6) liggen er geen woningen, die dicht bij de bedrijven zijn gelegen. Dit betekent dat in dit geval voor de bedrijven de rand van het bouwblok geldt in plaats van de feitelijke emissie-uitstootpunten. Bij de berekening is uitgegaan van het meest ongunstigste punt ten opzichte van het onderzoeksgebied.

Beoordeling voorgrondbelasting

Binnen de inrichting aan de Kuilvenweg 6 zullen paarden worden gehuisvest. Gelet hierop behoort de Manege het Keelven tot de in artikel 1.1, derde lid, van de Wet milieubeheer in samenhang met artikel 2.1, eerste lid, van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer bedoelde categorieën en moet zij worden aangemerkt als een veehouderij in de zin van artikel 1 van de Wgv. Dit in aanmerking genomen is in dit geval de norm van artikel 3, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wgv van toepassing en geldt voor de in de omgeving gelegen veehouderijen, een afstand van 50 meter tot aan de geurgevoelige objecten, die binnen de Manege het Keelven voorkomen. Het hiervoor vermelde is recentelijk ook door de bestuursrechter van de Raad van State in haar uitspraak van 200809313/1/R2, van 25 november 2009, bevestigd.

De dichtst nabij gelegen veehouderijbedrijven aan de Heikantstraat 11, Kuilvenweg 10, Heikantstraat 16 en Heikantstraat 19 te Someren liggen op een afstand van respectievelijk 119 meter, 160 meter, 88 meter en 202 meter. De afstanden zijn gemeten vanaf de bedrijfswoning van de verschillende bedrijven tot aan de rand van de voorgenomen bouwvlak voor de locatie aan de Kuilvenweg 6. Dit betekent dat ruimschoots aan de vereiste afstand van 50 meter wordt voldaan en dat de in de omgeving gelegen veehouderijbedrijven niet in hun bedrijfsbelangen als gevolg van het voorgenomen plan worden geschaad.

Hierna volgt een overzicht van de geurcontouren van 50 meter geplaatst op de rand van het voorgenomen bouwvlak aan de Kuilvenweg 6 te Someren.

Uit bovenstaande overzichtstekening valt op te maken dat enkel de burgerwoning aan de Heikantstraat 15 binnen de 50 meter contour komt te liggen. De burgerwoning ligt op een afstand van ca. 98 meter ten opzichte van de paardenstalling, stal B. De woning ligt wel binnen de 50 meter contour van een gedeelte van het bouwvlak zoals het is opgenomen in het voorgenomen plan.

Voor de locatie aan de Kuilvenweg 6 te Someren heeft in het verleden geen agrarisch bedrijf gelegen. Dit betekent dat de woning aan de Heikantstraat 15 niet binnen een geurcontour mag komen te liggen, omdat dan per definitie sprake is van een slecht woon- en leefklimaat. Voor onderhavig plan betekent dit dat binnen een gedeelte van het bouwvlak geen bedrijfsactiviteiten mogen worden gerealiseerd. In de regels behorende tot dit bestemmingsplan zullen daar nadere regels aan moeten worden gesteld. Ons voorstel zou zijn om dit bestemmingsvlak specifiek te bestemmen naar bijvoorbeeld Agrarisch gebied.

Bedrijven en Milieuzonering

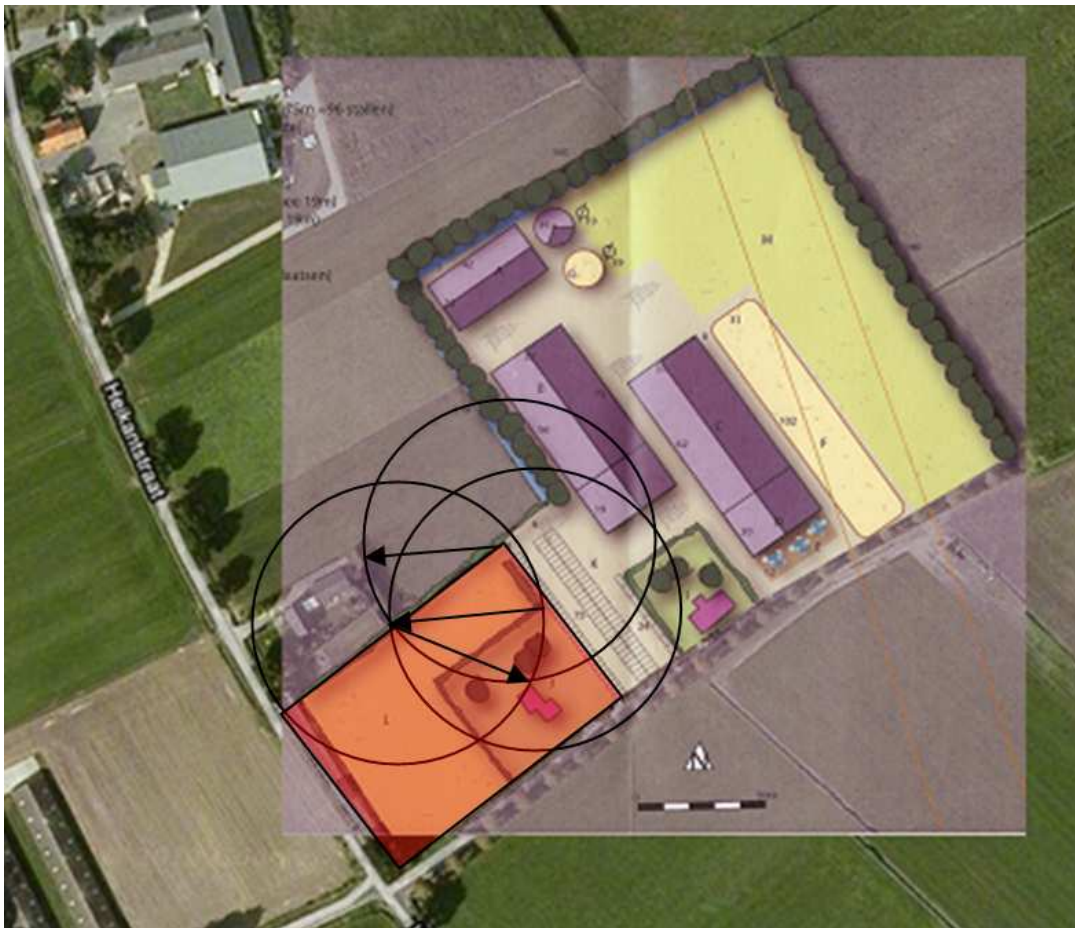
Naast geur kunnen geluid (parkeren/aan en afvoerbewegingen), verlichting en stof (rijbak) bijdragen aan een bepaalde vorm en mate van hinder. In het kader van goede ruimtelijke

ordering wordt mogelijke hinder over en weer voorkomen als het advies richtlijnen Milieuzonering worden gerespecteerd.

Dit betekent voor onderhavige situatie dat binnen een afstand van 30 meter ten opzichte van de woning Heikantstraat 15 geen bedrijfsmatige activiteiten binnen het bouwblok kunnen worden ontwikkeld.

Tussenconclusie

Uit de hiervoor vermelde onderdel valt op te maken dat zowel van geurhinder als vanuit bedrijven en milieuzonering een gedeelte van het bouwvlak onbenutbaar is voor het realiseren van bedrijfsactiviteiten. Hierna hebben we aangegeven (rood gearceerde gedeelte) welk gedeelte niet mag worden bestemd voor het realiseren van bedrijfsactiviteiten.

4. EINDCONCLUSIE

Een gedeelte van het bouwvlak van Manege Keelven aan Kuilvenweg 6 te Someren valt binnen de 50 meter contour van de burgerwoning aan de Heikantstraat 15 te Someren. Dit betekent dat een gedeelte van het bestemmingsvlak onbenutbaar is, omdat anders de woning aan de Heikantstraat 15 te Someren binnen een slecht woon- en leefklimaat komt te liggen en niet voldoet aan de afstandeisen op basis van bedrijf- en milieuzonering. De gemeente wordt geadviseerd om dit deel van het bestemmingsvlak specifiek te bestemmen voor bijvoorbeeld agrarisch gebied, zodat ook naar de toekomst toe gewaarborgd is dat in dit deel van het bestemmingsvlak geen bedrijfsbebouwing mag worden opgericht.

Op basis van de achtergrondbelasting van de in de omgeving gelegen veehouderijen blijkt dat ter plaatse sprake is van een redelijk goed woon- en leefklimaat, waardoor de binnen de manege Keelven geprojecteerde woningen, rijhal, horeca, ruitershop en terras, op basis van de Wet geurhinder en veehouderij, komen te liggen binnen een acceptabel woon- en leefklimaat.

De hiervoor beschreven geurgevoelige objecten vormen geen belemmering voor de in de omgeving gelegen veehouderijbedrijven.

Tabel 1. De achtergrondbelasting in verband gebracht met de mogelijke kans op geurhinder en een beoordeling van het leefklimaat. Dit is een samenvatting van bijlage 6 en 7 van de handreiking bij de Wgv (infomil 1 mei 2007).

Voorgrondbelasting (ou _E /m ³)	Achtergrondbelasting (ou _E /m ³)	Geureghinderden (%)	Leefklimaat
0 - 1,5	1 - 4	< 5	Ze ^e r goed
1,5 - 4	4 - 8	5 - 10	Goed
4 - 7	8 - 14	10 - 15	Redelijk Goed
7 - 10	14 - 20	15 - 20	Matig
10 - 14	20 - 28	20 - 25	Tamelijk slecht
14 - 19	28 - 38	25 - 30	Slecht
19 - 25	38 - 50	30 - 35	Ze ^e r slecht
> 25	> 50	35 - 40	Extreem slecht

Infomil, bijlage 6 en 7 van de Handreiking bij de Wgv, 1 mei 2007